نام :	باسمه تعالی	ماده درسی : **علوم و فنون ادبی ۳**
نام خانوادگی :	اداره کل آموزش و پرورش آذربایجان غربی	تاریخ آزمون :**۱۸ /۱۰/ ۱۴۰۲**
شعبه کلاس :	آموزش و پرورش شهرستان بوکان	مدت آزمون : **۸۵ دقیقه**
دبیرستان : **الزهرا(س)**	آزمون پایانی نیمسال اول	طراح سوالات : **پرماسی**
تعداد سوالات : **۲۶**	سالتحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲	تعداد صفحه : **۳**

ردیف	متن سوالات	بارم
	تاریخ ادبیات	
۱	**کدام گزینه از آثار محمد تقی بهار نیست؟** **الف)سبک شناسی** **ب)تاریخ تطوّر نظم فارسی** **ج)تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران** **د)تاریخ بیداری ایرانیان**	۰/۲۵
۲	**اولین کسی که به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت چه کسی بود؟**	۰/۲۵
۳	**دو نفر از شاعرانی که در دوره بازگشت به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی قصیده سرایی می کردند را نام ببرید.**	۰/۵
۴	**از عوامل موثر در رشد آگاهی و تحول اندیشه ایرانیان در سال های قبل از مشروطه چه بود؟**	۰/۲۵
۵	**این بیت شعر از کیست؟** **«گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم خاک وطن چو رفت چه خاکی به سر کنم؟»**	۰/۲۵
۶	**دو مورد از ویژگی های شعر دوره بازگشت (اواسط دوره قاجار) را بنویسید.**	۰/۵
	سبک شناسی	
۷	**از عواملی که در دوره ی بیداری باعث کم توجهی به کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی می شد را نام ببرید.**	۰/۵
۸	**ویژگی های شعر مشروطه از نظر سطح فکری چه تحولاتی داشت؟دو مورد را نام ببرید.**	۰/۵
۹	**از آغاز سلطنت ناصرالدین شاه تا پدید آمدن مشروطیت، نثر فارسی چگونه ادامه یافت؟ توضیح دهید.**	۱
۱۰	**جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید.** **الف)ضرورت های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در عصر بیداری موجب..... شد.** **ب)از شاخه های ارزنده‌ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است..... می باشد.**	۰/۵
	موسیقی شعر	
۱۱	**بیت «شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست/ طبیب جان خرابم کسی ورای تو نیست» را تقطیع هجایی کنید و نشانه های هجایی را مقابل آن بنویسید و همسان یا ناهمسان بودن آن را مشخص کنید.**	۱/۵

www.kanoon.ir

۱۲	پایه های آوایی و نام هر کدام از پایه های بیت «کشتی شکستگانیم، ای باد شرطه برخیز / باشد که باز بینم دیدار آشنا را» را بنویسید.	۱
۱۳	نام هر دو وزن بیت «بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست» را بنویسید.	۰/۵
۱۴	با توجه به بیت زیر، به سؤالات پاسخ دهید. «بر همه اهل جهان سیّد و سرور علی است در ره دین خدا هادی و رهبر علی است» الف) وزن بیت را بنویسید. ب) دو اختیار «کوتاه به بلند» بیت بالا در کلمات ..... و ..... آمده است.	۱
۱۵	واژه های زیر را تقطیع کرده و نام نشانه های هجایی آنها را بنویسید. الف)کبوتر ب)دریا دلان پ)میانه ت)بامدادی	۱
۱۶	مصوت بلند / و/ در کدام یک از واژه های زیر احتمال کوتاه تلفظ شدن دارد؟ الف)مو ب)رو ج)سو د)بو	۰/۲۵
۱۷	تقطیع مثال های زیر به صورتی که بین کمانک تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ الف)جادویی(-U-) ب)ساقی ما(-UU-) پ)بهانه(U- -)	۰/۷۵
	زیبایی شناسی	
۱۸	تلمیح به کار رفته در ابیات زیر را توضیح دهید. الف)گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا ب) حرفی است اینکه خضر به آب بقا رسید زین چرخ دل سیه دم آبی ندید کس	۱
۱۹	هر یک از توضیحات ستون اول به یک اصطلاح از ستون دوم مربوط است آن را بیابید.(یک مورد از ستون دوم اضافی است)	۱

ستون اول	ستون دوم
گنجاندن یک مفهوم بلند در سخنی کوتاه است که معنای بسیار در کمترین واژه ها جای می دهد.	تضمین
آوردن آیه،حدیث، مصراع یا سخن دیگری را در شعر یا کلام می گویند.	مراعات النظیر
به مجموعه آرایه هایی گفته می شود که بر زیبایی لفظی و معنایی سخن می افزایند.	تلمیح
زیبایی آفرینی این آرایه در تعامل واژه هاست که خواننده از دریافت این ارتباط معنایی لذت می برد.	بدیع
	بیان

۲۰	در ابیات زیر آرایه های تضاد و متناقض نما را مشخص کنید. الف) چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست ب)نسخه قانون عشقت باید ای بیمار نفس تا شفا بخشد دوا با درد نادانی تو پ)پیش کسی که سلطنت فقر یافته است جمعیت حواس به لشکر برابر است	۰/۷۵

www-kamoon-ir

۲۱	در بیت زیر لف و نشر را توضیح دهید (مرتب یا مشوش بودن آن را مشخص کنید). ای که با زلف و رخ یار گذاری شب و روز فرصتت باد که خوش صبحی و شامی داری	۱
۲۲	درستی یا **نادرستی** عبارت های زیر را مشخص کنید. الف)متناقض نما آوردن دو امر متضاد است بدون آنکه متناقض هم باشند.( ) ب)تضاد در لغت به معنی ناسازی و نقیض هم بودن است.( )	۰/۵
۲۳	از میان آرایه های زیر برای هریک از ابیات و عبارات، آرایه مناسب را انتخاب کنید. تضمین – مراعات النظیر – تضاد –پارادوکس – تلمیح – لف و نشر الف) دل و کشورت جمع و معمور باد ز مُلکت پراکندگی دور باد ب) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی ج) روز از برم چو رفتی شب آمدی به خوابم این است اگر کسی را عمری بود دوباره	۰/۷ ۵
۲۴	بیت کدام گزینه با بیت زیر آرایه مشترک دارد؟ نام این آرایه چیست؟ «ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی» الف) من از آن روز که در بند توام آزادم پادشاهم که به دست تو اسیر افتادم ب) هرچه جز بار غمت بر دل مسکین من است برود از دل من وز دل من آن نرود	۰/۵
	نقد و تحلیل نظم و نثر	
۲۵	قصیده زیر را بخوانید و آن را در سه سطح زبانی، ادبی و فکری بررسی کنید.(هر کدام دو مورد) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی تا مگر به دست آرم دامن وصالش را می‌دوم به پای سر در قفای آزادی در محیط طوفان‌زا ماهرانه در جنگ است ناخدای استبداد با خدای آزادی دامن محبت را گر کنی ز خون رنگین می‌توان تو را گفتن پیشوای آزادی فکری: ادبی: زبانی:	۳
۲۶	نثر زیر را از نظری سطح فکری تحلیل کنید و بگویید متعلق به کدام دوره است؟ «اگر چه ما در این تاریخ خود بیداری ایرانیان را از سال ۱۳۵۵شروع کرده ایم، لکن اگر خیال خود را جمع کنیم و به نظر دقت و انصاف درتاریخ گذشتگان بنگریم، هر آینه به خوبی مشاهده می کنیم که در مجاری سنهٔ ۱۳۶۲بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گذاردن آنها به راه تمدن و باعث و مسبّب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیر نظام ،احدی را سراغ نداریم چه آن بزرگ مرد از آن یکّه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید و کارهای امیر نظام از ترتیب و انتظام قشون و اصالح کار دفتر و مالیه که خرج، دو کرور اضافه بر دخل بود، گواه ودلیل بزرگی مرد است.»	۱
۲۰	**منصور به نصر ناصر یکتا باشید.**	